

YUNUS_OGM_KONYA

AVUKATLIK MESLEĞİNİN ETKİNLİĞİNİN ARTIRILMASI İÇİN

YAPILMASI GEREKENLER

Avukatlık mesleği doğduğu antik çağdan günümüze kadar gerek mesleğin kapsamı gerekse meslek erbaplarının nitelikleri bakımından değişiklik göstermiştir. Av. Faruk EREM “ Eski Yunanda ve Romada Avukatlık” başlıklı makalesinde Eski Yunan zamanında Solon Kanunu’ na göre tarafların hakimin önünde davalarını bizzat savunmaya mecbur olduklarını ancak bir akrabalarının veya dostlarının kendilerine savunmada yardım edebildiklerinden ve izahlarını tamamlayabildiklerinden bahseder. Görüldüğü üzere yazılı kaynaklara göre mesleğin doğduğu yıllarında savunmaya yardım eden kişi ancak bir akraba veya dost olabilecekti günümüzde bu ilişki sadece sözleşme ilişkisine dönüşmüştür.

Günümüzde beşeri ilişkilerin ve ticaret hayatının artması neticesinde hukuki ihtilaflar da buna paralel artmış, hayatın her alan hukuk kuralları ile düzenlenir hale gelmiştir. Hukuk kurallarının kapsamlı hale gelmesi neticesinde hukuki yardıma olan ihtiyaçta artmıştır. Avukatlık mesleğinin de bu ihtiyaca cevap verebilecek ve bu gelişime ayak uydurabilecek hale gelmesi gerekmektedir. Bu hususa ilişkin düşüncelerimi belirtmeden yarışma konusunun ayrılmaz bir parçası olduğu kanaatinde olduğumdan öncelikle avukatlık mesleği ve meslek erbapları hakkındaki önerilerimi de belirtmek isterim.

Avukatlık mesleğinin geçmişte olduğu gibi hak ettiği konuma tekrar kavuşmasını istiyorsak öncelikle mesleğin saygınlığını tekrar kazandıracak ve koruyacak önlemler almalıyız. Bu sebeple öncelikle disiplin kurallarının daha etkin uygulanması sağlanmalı, meslek kurallarını ihlal eden davranışlara karşı daha etkin mücadele edilmelidir. Bu sebeple örneğin reklam yasağına muhalif tabela, kartvizit, internet sayfası gibi tanıtım araçlarının kurallara uygun hale getirilmesi, meslektaşlar arasındaki haksız rekabeti engellemesi bakımından ücretsiz veya aşırı düşük ücret karşılığında dava ve icra takibinin önlenmesi, gerekmektedir. Trafik kazaları, ölümlü iş kazaları veya ağır cezayı gerektiren suçlarda sanık veya mağdur yakınlarına ulaşarak dava takibi tekliflerinde bulunan, bu veya benzer şekillerde

[Metni yazın]

meslek onurunu kırıcı faaliyette bulunan avukatlara karşı mücadele edilmeli ve disiplin cezalarının caydırıcı hale getirilmesi gerekmektedir.

Avukatlık mesleği üstlendiği sorumluluk gereği mesleki bilgi yanında mesleki tecrübe ve hayat tecrübesi de gerektirdiğinden yaş sınırı tartışmaya açık olmakla beraber örneğin 30 yaş altındaki kişilerce yapılmaması gerekmektedir. Mesleğe yeni başlayan genç meslektaşlar bu çağlarda mesleki tecrübeye sahip olmadıklarından bilgiyi uygulamaya dökmekte hata yapabilmekte ve müvekkillerinin çıkarlarına muhalif sonuçlar ortaya çıkarabilmektedir. Ayrıca staj sonrası iş hayatına atılan meslektaşlar risk almaya daha yatkın olmaktadır. Bu durum bazen kendilerini sanık konumuna getirdiği gibi aynı zamanda insanların avukatlık mesleğine duydukları güveni de zedelemektedir.

Bu sebeple avukatlık mesleğinde avukat yardımcılığı gibi bir ön aşama oluşturulmalı, Belirli -örneğin 5 yıl- süreyle sınırlı bu aşamada hukuki veya cezai sorumluluklar olmadan daha dar kapsamda tecrübeli bir meslektaş gözetiminde ve iş ilişkisinde meslek icra edilmek suretiyle mesleki tecrübe kazandırılması, bu süre sonunda mesleki yeterliliğin bir mülakat ile ölçülmesi neticesinde avukatlık sıfatının kazanılması gerektiği kanaatindeyim.

Yukarda belirttiğim görüşlerim ışığında ve bu hususları da kapsayacak şekilde mesleğin etkinliğinin artırılması kapsamında önerilerimim madde madde aşağıda sıralayacağım.

- 1- Yukarda kısaca belirttiğim sakıncalardan ötürü avukatlık stajının süresi ve şekli değiştirilmesi gereklidir. Avukatlık stajının karşılığı olarak avukat yardımcılığı kurumu getirilmeli, bu süreç en az 5 yıllık bir süreyi kapsamalıdır. Bu süre boyunca avukat yardımcısı ile bir avukat veya avukatlık bürosu arasında iş ilişkisi kurulmalıdır. Avukat yardımcısı tek başına imzaya ve beyanda bulunmaya yetkili olmalı ancak bu konularda bağlı olduğu avukatın talimatlarıyla bağlı olmalı, talimata uygun hareket ettiği takdirde sorumluluğu bulunmamalıdır.
- 2- Yargının sacayaklarından biri olarak kabul edilen ve savunmayı temsil eden avukatın, iddia ve karar makamlarıyla aynı güvencelere sahip olmaları noktasında yasal düzenlemeler daha açık, anlaşılır ve eşit olmalıdır. Avukatlar, Cumhuriyet savcısı ve hakimler karşısında onur kırıcı, itibar sarsıcı uygulamalara maruz bırakılmamalı bu konuda yasal düzenleme yapılmalıdır. Avukat duruşma kapılarında bekletilmemeli, duruşmalarda ayakta beklemek mecburiyetinde

bırakılmamalı, duruşmaların uzamaması maksadıyla da olsa makul süre boyunca savunma ve iddia hakkı elinden alınmamalıdır.

- 3- C.M.K. uyarınca görevlendirilen avukatların görev ve sorumlulukları 18 yaşından büyük şüpheli veya sanıkların hukuka aykırı uygulamalara maruz kalmalarını engellemek ve yasal haklarını hatırlatarak kullanmalarını sağlamak ile sınırlı tutulmalı, bu ilişki vekalet ilişkisi kadar geniş yorumlanmamalıdır.
- 4- Avukatın sadece savunmayı temsil ettiği anlayışından uzaklaşarak, avukatın aşağıda bahsedileceği üzere karar makamını da yeri geldiğinde temsil edilebilmelidir.
- 5- Her baro bünyesinde, tarafların üzerinde serbestçe tasarruf edebildikleri ve değeri 10.000, TL' ye kadar olan uyuşmazlıklar hakkında karar vermeye yetkili, iş yoğunluğu da dikkate alınarak gerekirse birden fazla " Baro Hakem Heyeti" kurulmalı, kurul üyeleri 5 kişiden oluşmalı ve Genel Kurul tarafından 2 yıl için seçilmeli, kurul üyelerinin ücretleri ve ilerde haksız çıkan taraftan alınmak üzere yargılama giderleri Adalet Bakanlığı bütçesinden karşılanmalı, kurul üyeleri serbest meslek icra etmeye devam edebilmeli ancak kurullar nezdinde görülen dosyalarda taraf olamamalıdır.
- 6- Baro Hakem Heyetlerinin değeri 3.000,00 TL ye kadar uyuşmazlıklarda verdikleri karar kesin, bu miktarın üzerindeki kararlar için itiraz yolu oluşturulmalıdır.
- 7- İtirazları incelemeye yetkili olmak üzere her Baro bünyesinde 7 kişiden oluşan bir " Yüksek Heyet" oluşturulmalı, üyeleri Baro Genel Kurul' larınca 2 yıl için seçilmelidir.
- 8- Tüketici Sorunları Hakem Heyetleri kaldırılmalı bunların görevleri Baro Hakem Heyeti' ne yerine getirilmelidir. Esasında bir yargılama faaliyeti olan bu faaliyetlerde hukuk eğitimi almayan bir üye düşünülemez. İş yoğunluğu dikkate alınarak gerekirse birden fazla "Baro Hakem Heyeti" kurulmalı, zorunlu başvuru kuralı korunmalı, başvuru sınırı 5.000,00 TL olarak değiştirilmeli, kurul üyelerinin ücretleri ve yargılama giderleri ilerde haksız çıkan taraftan alınmak üzere Adalet Bakanlığı bütçesinden karşılanmalıdır.
- 9- Veraset belgesi düzenleme yetkisi noterlerden alınarak Baro Hakem Heyeti' ne verilmelidir.
- 10- Sigorta poliçelerinden doğan ve sigortalı, sigortalayan ve zarara uğrayan kişiler arasındaki ihtilaflar da miktarı 10.000,00 TL ile sınırlı olmak üzere Baro Hakem Heyetlerince incelenebilmelidir.

- 11- Baro Hakem Heyetlerince dosya incelenirken dosya konusunun 10.000,00 TL den fazla olduğuna heyetçe kanaat getirildiğinde tarafların talebi ile uyuşmazlık Hukuk Mahkemeleri'ne gönderilebilmelidir.
- 12- Avukatların Tebligat Kanunu kapsamında tebligat yapabilmelerine ilişkin mevzuat açık hale getirilmeli, UYAP Avukat Portal ile gerekli entegrasyon sağlanarak bu sistem üzerinden tebligat çıkarılabilmeli, dava ve icra takibinden bağımsız ihtarname ve benzeri belgeler gönderilebilmeli ve bu gönderilerin içeriği elektronik imzalı şekilde sistem üzerinde saklanabilmelidir.
- 13- Asıl alacak miktarı 10.000,00 TL ye kadar olan ilamsız, kambiyo ve ilamlı takiplerde icra müdürlerinin bir kısım yetkileri avukatlarca da kullanılabilir. Takip Talebi ile başlayan icra takibi esas numarası aldıktan sonra - kambiyo takiplerinde kambiyo aslı teslim alındıktan sonra- ödeme emri tebliğ, adres araştırması, gibi işlemler avukat imzasıyla UYAP Avukat Portal üzerinden yapılabilir, tebligat tamamlandıktan sonra icra müdürlerinden dosyanın kesinleştiğine karar verilmesi istenmeli, bu karar akabinde malvarlığı araştırmaları ile haciz tezkereleri UYAP Avukat Portal sistemi üzerinden ilgili kurumlara avukat imzası ile gönderilebilmelidir. Bu aşamalardan sonra fiili haciz, muhafaza ve ihale işlemleri icra müdürlükleri tarafından yapılmalıdır. Bu şekilde icra takip işlemleri ve diğer bir kısım işlemler avukat eliyle yapılarak hem iş yükü azalacak hem de avukatın dosyasını takibi kolaylaşacaktır.
- 14- Ceza yargılamasında adaletin bir an önce tecellisi ve soruşturma sürelerinin kısılması açısından sanığın suç ikrarı ve delillerin toplanmasına katkı sağlaması hallerinde soruşturma başlamadan öncesi ve soruşturma sırasında farklı oranlarda olmak üzere - *örneğin takdiri indirim nedenleri dışında soruşturmaya başlanılmadan önce suçun ikrarı halinde cezanın 1/3 ne kadar soruşturmaya başlanması halinde 1/6 sına kadar* - cezada indirim hükümleri getirilmesi halinde savunmada avukatın katılımına daha fazla ihtiyaç duyulacaktır. Bu yolla hem suçluların cezalandırılması hızlı ve etkin hale gelecek hem de işlediği suçtan pişman olan ve yargının işini kolaylaştıran şüpheli diğer suçlulardan ayrılacaktır. Bu aynı zamanda avukatın ceza yargılamasında daha etkin hale gelmesini sağlayacaktır.
- 15- Soruşturma sırasında yaşanan güncel sorunlardan bence en önemlisi olarak, ev ve işyeri aramalarında suç unsurlarının kolluk birimlerince konulduğu iddiası ve bilgisayar kayıtlarının imajının alınması durumlarında bu kayıtların kolluk

[Metni yazın]

tarafından oluşturulduğu iddiası ve şüphesinden kurtulmak için belirli suç tiplerine özgü olmak üzere aramalarda ve imaj oluşturulmasında bir serbest avukatın da hazır bulunması zorunlu hale getirilmelidir. Baroların bu taleplere cevap vermesi zorunlu hale getirilmelidir. Bu durumda hem kolluk birimleri zan altında kalmayacak hem de suç isnat edilen kişiler için bu tehlike bertaraf edilecektir.